

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické informace

INFORMACE Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

12/2010

Září

Informace Odborné knihovny MF
Dokumentační a informační bulletin
Řada: **Přehled dokumentovaných článků z českých a zahraničních odborných časopisů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické informace

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

M. Beránková, Mgr. J. Machonský,
A. Mazaná, Mgr. K. Paulusová,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN:

1803-6376

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042259
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Odd. Finanční a ekonomické informace,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 30.9.2010
Vychází zpravidla 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_aktual.html (internet)

Do čísla přispěly:

M. Beránková, A. Mazaná,
Mgr. K. Paulusová, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc srpen). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových a internetových stránkách Odborné knihovny MF.

V tomto čísle jsou z českých titulů podchycena např. témata: obecní rozpočty v roce ekonomické recese, porovnání daňové zátěže ve světě, přehled mezinárodní úpravy účetnictví a výkaznictví PPP projektů, sociální bydlení a jeho trendy, daňová (ne)diskriminace osob ze zemí EU/EHP, první krize eura (analýza možných cest) a sazby DPH v členských státech EU v období ekonomické krize.

Ze zahraničních zdrojů upozorňujeme např. na články z německy psaného tisku, týkající se statistického šetření majetku domácností v eurozóně, problematiky fiskálního privilegia v Německu, faktorů konjunkturního oživení v Německu a fiskálního významu a právních aspektů příspěvku solidarity. Z anglicky psaného tisku doporučujeme stati o dopadu krize na země střední a východní Evropy, o efektivnosti fiskálních politik eurozóny, o daňové uznatelnosti úroků z půjček využívaných k financování distribuce dividend, o stavu veřejných financí ve Francii a o hodnocení návrhu Evropské komise na změnu DPH u finančních služeb. Ve slovenštině je psán zajímavý příspěvek k regulaci hazardních her v SR a v ruštině pak stať ke kapitálovým penzijním systémům v zahraničí a jejich zavádění v Rusku.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z německého tisku Sen o vlastních penězích (snaha o reformu finanční základny ES) a z anglického tisku Nenechej svého souseda hladovět (ceny potravin).

Na stránkách Odborné knihovny MF je pro Vás připraven další speciální monitoring, tentokrát na téma Novela zákona o veřejných zakázkách. Monitoring byl zpracován z tištěných médií, televize, rádia a internetových serverů. Naleznete jej v sekci Monitoring médií na adrese: <http://knihovna.mfcz.cz/monitoring.php>

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	4
Daně.....	4
Ekonomické vědy. Ekonomie	10
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	10
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	15
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	17
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	17
Podnik a podnikání	18
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	18
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	19
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	20
Právo.....	21
Účetnictví	23
Veřejná správa	23
Veřejné finance. Rozpočet	24
Zdravotnictví	27
Životní úroveň	27
Zkrácené překlady odborných článků	28

Daně

Anna Leisner-Egensperger

Besteuerung der Forschungstätigkeit im Hochschulbereich : zur Zweckbetriebsregelung des § 68 Nr. 9 AO

Zdanění výzkumné činnosti v oblasti vysokého školství : k § 68 č. 9 Poplatkového řádu upravujícímu účelový podnik

Finanz-Rundschau, Jg. 92, (2010) Nr. 11, S. 493-500

Daňový režim výzkumné činnosti na německých státních vysokých školách. Nedostatky daňových úlev, aplikace korporální daně, judikatura Evropského soudního dvora ke zdanění resp. daňovému osvobození vysokoškolské výzkumné činnosti. Obecně prospěšná výzkumná aktivita. K doporučené úpravě výnosu Spolkového ministerstva financí k § 68 č. 9 Poplatkového řádu. - Pozn.

Konstantin Lozev

Bulgaria three years after accession: net taxation of non-residents and other amendments

Bulharsko po třech letech od vstupu: čisté zdanění nerezidentů a jiné novely

European taxation, Vol. 50, (2010) No. 7, p. 295-300

Shrnutí a komentář k daňovým změnám, které nabyly účinnosti k 1. lednu 2010, se zaměřením na zavedení čistého zdanění nerezidentů v Bulharsku. - Pozn.

Marius Vascega and Servaas van Thiel

Council adopts new directive on mutual assistance in recovery of tax and similar claims

Rada přijala novou směrnici o vzájemné pomoci při vymáhání daňových a podobných pohledávek

European taxation, Vol. 50, (2010) No. 6, p. 231-237

V článku se vysvětlují změny v regulatorním rámci EU pro pomoc při přeshraničním vymáhání daňových a podobných pohledávek. Nová směrnice vstupuje v platnost k 1. lednu 2012, rozšiřuje rozsah pomoci a zvyšuje její efektivnost. - Pozn.

Radek Novotný

Daňová (ne)diskriminace osob ze zemí EU/EHP

Daňový expert, Sv. 6, (2010) č. 3, s. 2-7

K výzvě Evropské komise z února 2009, aby Česká republika změnila zákon o daních z příjmů - konkrétně ustanovení upravující zdaňování plateb plynoucích českým daňovým nerezidentům. Přijetí novely ZDP (zákon č. 216/2009 Sb.), která zavádí možnost volby režimu zdanění. Novela ZDP ve světle rozsudků Evropského soudního dvora. Ze závěrů vyplývá, že nově přijatá ustanovení ZDP, která měla odstranit diskriminující daňový režim českých daňových nerezidentů, nadále poskytují některým poplatníkům prostor pro spor se správcem daně. - Pozn.

Petr Kolman

Daňové řízení : odpuštěno, nikomu ani muk... u daní již neplatí!

Daně a finance, Sv. 18, (2010) č. 7, s. 12

Od června 2010 nesmí ČR tajit, komu jeho správní orgány prominuly daň či příslušenství daně. Informační zákon ukládá subjektům povinnost sdělit žadatelům osobní údaje o příjemcích veřejných prostředků.

Eva Sedláková

Daňové zvýhodnění a slevy na dani z příjmů u fyzických osob v roce 2010

Praktický poradce v daňových otázkách, Sv. 2010, č. 14, rubrika 2, s. 1-14

Daňové zvýhodnění na vyživované děti, daňový bonus, měsíční daňové zvýhodnění u poplatníka s příjmy ze závislé činnosti, zvýhodnění daňového nerezidenta, podrobně o slevách na dani podle § 35ba zákona o daních z příjmů, krácení slev podle § 35ba. Doplněno mnoha příklady.

Jana Jarešová

Daňový řád. Část 3., Lhůty

Daňový expert, Sv. 6, (2010) č. 3, s. 15-18

K zákonu č. 280/2009 Sb., daňový řád (s účinností od 1. ledna 2011). V této části příspěvku obecně o lhůtách v daňovém řízení (stanovení lhůty, počítání času, běh lhůty), dále o zachování a prodloužení lhůty, o navrácení lhůty v předešlý stav a o ochraně před nečinností. - Pozn. -- Přehled lhůt v zákoně č. 280/2009 Sb. (daňový řád) viz v tomto čísle čas. na s. 19-23.

Pavel Fekar ... [et al.]

Deductibility of interest incurred on loans used to finance dividend distributions : three cases from central Europe

Daňová uznatelnost úroků z půjček využívaných k financování distribuce dividend : tři případy ze střední Evropy

European taxation, Vol. 50, (2010) No. 7, p. 279-284

V článku jsou popsány tři nové případy z České republiky, Polska a Rakouska, týkající se daňové uznatelnosti úroků z půjček vynaložených na financování distribuce dividend, kdy soudy rozhodly, že náklady jsou daňově uznatelné vzhledem k vazbě mezi náklady a zdanitelným příjmem. Daňové zákony ČR, Polska a Rakouska neřeší explicitně tuto otázku. Příslušné nejvyšší správní soudy jsou nicméně silně přesvědčeny, že k takovým úrokovým nákladům by se mělo přistupovat jako k daňově uznatelným. - Pozn.

Martin Jaroš

Dekriminalizácia odvodového bonusu : postačí i polovica cesty

Trend, Sv. 2010, č. 26, s. 26-28

Princip a režim odvodového bonusu plánovaného v SR (pro fyzické osoby), pravidla nastavení odvodového bonusu, superhrubá mzda a sjednocení výběru daní a odvodů od roku 2012. -- K tématu viz též příspěvek na s. 29.

S. Afhüppe, T. Sigmund, H. Alich

Der langsame Abschied vom Hotelbonus

Pomalé loučení s hotelovým bonusem

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 123 (30.6.2010), S. 12-13

Reforma rozdílných sazeb DPH v Německu, plán kontroly aplikace zvýhodněné sazby DPH, kvůli níž fiskál přichází o cca 25 mld. eur ročně; protichůdné reakce na plánované zrušení daňového bonusu pro sektor hotelnictví (ve Francii byla pro hotelnictví a pohostinství snížená DPH zavedena před rokem a přišla stát na 2,4 mld. eur - navíc toto odvětví nesplnilo sliby o snížení cen, vytvoření nových míst či zvýšení mezd).

Dennis Hilgers, Isabelle Holly

Die Verfassungskonformität des Solidaritätszuschlags

Soulad příspěvku solidarity s ústavou

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 26, S. 1419-1422

Německý příspěvek solidarity (SolZ; Finanční soud v Dolním Sasku jej v roce 1995 prohlásil za protiústavní) je samostatnou daní, která se jako dodatkový odvod váže na daň z příjmů a daň korporací. Příspěvek solidarity se vybírá ve výši 5,5 %, roční příjem z příspěvku se pohybuje okolo 13 mld. eur, což ukazuje fiskální význam daně/příspěvku a také dosah příp. rozhodnutí, zda má být příspěvek zachován či zrušen v době, kdy se daňové příjmy snižují a zavedená regulace dluhu snižuje možnost nových dluhů. Právní resp. formální a materiální aspekty (zavedení) příspěvku solidarity. - Pozn.

Dues and don'ts : tax evasion

Jak na daně : daňové úniky

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8695, p. 58

Problémy s výběrem daní v zemích jižní Evropy (Řecko, Itálie, Portugalsko a Španělsko); nejednoznačné hodnocení dopadu stínové ekonomiky.

Ladislav Vaško

Judikatura Nejvyššího správního soudu: místní poplatky

Soudní rozhledy, Sv. 16, (2010) č. 7, s. 241-246

Výběr podstatné a zajímavé judikatury týkající se místních poplatků, konkrétně poplatku za lázeňský a rekreační pobyt, poplatku za užívání veřejného prostranství, poplatku ze psů a poplatku za komunální odpad. - Pozn.

Petr Gola

Kde ve světě jsou sazby daní nejvyšší a kde nejnižší?

Účetní TIP, Sv. 2010, č. 17, s. 8

Porovnání daňové zátěže, misery tax index (publikovaný časopisem Forbes). Konstrukce a nedostatky indexu, zohledňované daně. Indexové hodnocení ČR a Francie.

Gerald Gahleitner and Dimitar Hristov

Loosening of the banking secrecy and legalization of undeclared foreign income

Uvolnění předpisů ohledně bankovního tajemství a legalizace nepřiznaných zahraničních příjmů

European taxation, Vol. 50, (2010) No. 6, p. 265-269

Přehled ustanovení nového rakouského zákona o výměně daňových informací a jejich propojenost s novelizovanými rakouskými daňovými smlouvami, žádost cizího státu o poskytnutí daňových informací, trestná daňová činnost podle rakouské právní úpravy a možnosti legalizace zahraničních příjmů. - Pozn.

Zdeněk Kuneš

Novela zákona o DPH - zrušení časového omezení pro opravy staveb

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 14-15, s. 29-32

Ke zrušení časového omezení pro možnost uplatnění snížené sazby DPH u oprav a rekonstrukcí (zákonem č. 199/2010 Sb.).

Rita de la Feria and Ben Lockwood

Opting for opting-in? An evaluation of the European Commission's proposals for reforming VAT on financial services

Rozhodnout se pro připojení? Hodnocení návrhu Evropské komise na změnu DPH u finančních služeb

Fiscal studies, Vol. 31, (2010) No. 2, p. 171-202

Problematika připravovaného zdanění finančních služeb daní z přidané hodnoty v EU. Studie přináší právní a ekonomickou analýzu návrhu Evropské komise na změny aplikace DPH u finančních služeb a zaměřuje se zejména na jeho "třetí pilíř", dle kterého by byla firmám povolena možnost volby zdanění pojistných a finančních služeb dosud nedaněných. Rozbor tří pilířů návrhu, volba participace na danění DPH a její stimuly, účinky možnosti volby na příjmy DPH, hodnocení alternativních metod (tax calculation account - TCA, zero-rating transakcí mezi obchodními společnostmi - B2B). - Pozn.

L.V. Poležarova

Osnovnyje aspekty ustraneniya mezhdunarodnogo dvojnogo nalogoobloženiya

Hlavní aspekty odstranění mezinárodního dvojího zdanění

Finansy, Sv. 2010, No. 5, s. 47-56

Daňová jurisdikce státu a zdroje vzniku mezinárodního dvojího zdanění; obecné principy a metody odstraňování mezinárodního dvojího zdanění; pravidlo teritoriality, rezidentství, provozovny (stálého zastoupení), zdroje příjmu.

Václav Dvořák

Pokyny a stanoviska MF pro účetní a daňovou praxi

Účetnictví, Sv. 2010, č. 7, s. 12-18

Přehled vybraných pokynů řady D, stanovisek MF (k DPH, k daním z příjmů, k dani silniční) a závěrů Koordinačních výborů MF a Komory daňových poradců ČR. Připojeno autorovo hodnocení "právní síly" uvedených metodických pomůcek.

Tomasz Lewicki

Polish corporate income tax treatment of collective investment vehicles from a domestic law and tax treaty perspective

Režim polské daně z příjmu právnických osob pro nástroje kolektivního investování z pohledu domácího práva a daňových smluv

European taxation, Vol. 50, (2010) No. 6, p. 238-244

Článek je zaměřen na principy zdanění nástrojů kolektivního investování podnikajících v Polsku, přičemž pozornost je věnována zejména stávajícím kontroverzním daňovým otázkám a možným sporům s polskými daňovými úřady. Jsou rozebírány domácí a mezinárodní daňové zákony a zákony platné v EU, které se týkají investic prováděných prostřednictvím fondů. - Pozn.

připravil Jiří Urban

Poplatky : průvodce poplatky správními, soudními, místními a z prodlení

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 32-33, příl. (12 s.)

O správních a soudních poplatcích, o poplatcích z prodlení a o místních poplatcích v ČR. Doplněno výběrem ze sazebníku správních poplatků, výši sazeb soudních poplatků za řízení a za úkony a sazeb místních poplatků.

Veronika Sobotková

Pravidla nízké kapitalizace v Evropské unii

Daně a právo v praxi, Sv. 15, (2010) č. 8, s. 29-33

K tzv. pravidlům nízké kapitalizace (thin capitalization rules), která mají zamezit spekulativnímu financování - zejména mezinárodním společností - a zároveň i nevhodné optimalizaci daňové zátěže. Základní principy a uplatnění pravidel nízké kapitalizace v zemích EU, nízká kapitalizace a Modelová smlouva OECD, pravidla nízké kapitalizace ve vybraných zemích EU (Německo, Francie, Itálie).

Lenka Hrstková Dubšeková

Průvodce změnami ve správě daní podle nového daňového řádu a jejich význam pro daňový subjekt při jednání se správcem daně. 1. část

Daně a právo v praxi, Sv. 15, (2010) č. 8, s. 2-9

K hlavním změnám ve správě daní od 1. ledna 2011 v souvislosti s novým daňovým řádem (zákon č. 280/2009 Sb.), který nahradí dosud platný zákon o správě daní a poplatků. Podrobněji o struktuře daňového řádu, o nových institutech a o základních pojmech, dále o jednotlivých změnách (v základních zásadách, v subjektech správy daní a v zastupování, ve lhůtách, v doručování písemností správce daně apod.). Doplněno porovnáním ustanovení daňového řádu a ZSDP.

Eva Sedláková

Předčasné ukončení finančního leasingu z hlediska daně z příjmů

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, Sv. 2010, č. 14, rubrika 10, s. 1-12

K podmínkám leasingové smlouvy sjednané od 1. dubna 2009 a od 20. července 2009, dále k postupu při předčasném ukončení finančního leasingu s odkoupením najaté věci, k nájemnému jako součásti vstupní ceny, k předčasnému ukončení finančního leasingu bez odkoupení najaté věci, k ukončení leasingu z důvodu odcizení najatého majetku a k ukončení leasingu postoupením najatého majetku - z hlediska daně z příjmů. Doplněno příklady.

Jan Široký, Anna Kovářová, Veronika Chrápková

Sazby DPH v členských státech EU v období ekonomické krize

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 14-15, s. 32-36

Vývoj sazeb DPH v členských státech EU v období od 1. ledna 2008 do 1. ledna 2010.

Václav Pikal

Silniční daň v roce 2010 - co činí v praxi stále problémy?

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 14-15, s. 37-40

K otázce, kdo je povinen platit silniční daň, dále o daňových dopadech dočasného vyřazení vozidla z registru vozidel a o problematice daně silniční u vozidel požární ochrany.

Veronika Sobotková

Specifika uplatňování daňové ztráty jako položky odčitatelné od základu daně podniku

Účetnictví, Sv. 2010, č. 7, s. 47-51

Základní podmínky uplatňování daňové ztráty dle § 34 odst. 1 a § 38n zákona o daních z příjmů, specifické podmínky uplatňování daňové ztráty podle § 38na ZDP, posouzení podmínek uplatňování daňové ztráty správcem daně, dodatečné daňové přiznání a daňová ztráta. Doplněno několika příklady.

Dieter Endres ... [et al.]

Steuerliche Attraktivität von Ländern im asiatisch-pazifischen Raum, in Indien und Russland aus der Sicht deutscher Investoren

Daňová atraktivita zemí asijsko-pacifického prostoru, Indie a Ruska z pohledu německých investorů

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 24, S. 1310-1315

Rámcové daňové podmínky v zemích asijsko-pacifického prostoru, v Indii a v Rusku se vyznačují značnými rozdíly, němečtí investoři vnímají u svých investic v průměru vyšší zatížení - na rozdíl od domácích investorů. Kvalitativní analýza podnikových daňových systémů, daně nezávislé na zisku. Daňové zatížení přeshraničních investic německých podniků. - Pozn.

Ludger Linnemann

Unemployment, government spending and the Laffer effect

Nezaměstnanost, státní výdaje a Lafferův efekt

Fiscal studies, Vol. 31, (2010) No. 2, p. 227-250

Studie analyzuje úlohu nezaměstnanosti a pojištění v nezaměstnanosti na účinnost daňové politiky. Zkoumá dopady změn sazby daně z příjmů v růstovém modelu všeobecné rovnováhy s frikční nezaměstnaností. Pravděpodobnost výskytu efektu Lafferovy křivky je významně ovlivněna následujícími parametry: existence značných dávek podpory v nezaměstnanosti, nedostupnost paušálního zdanění a metoda vyrovnávání státního rozpočtu prostřednictvím úprav fiskálních výdajů. Endogenní a exogenní státní výdaje ve vztahu k velikosti fiskální zátěže dávkami podpory v nezaměstnanosti. - Pozn.

Mirko Kuprat

Von Pauschalreisen und Pauschalpreisen

O paušálních cestách a paušálních cenách

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 59, (2010) Nr. 12, S. 447-450

Problematika paušálních cen u rozdílně zdaňovaných plnění v Německu (rozdíly se týkají daňové sazby, daňového osvobození či místa plnění). Komentář k návrhům na různé metody rozvržení paušálních cen (skupinového rozdělování), význam § 10 zákona o dani z obratu resp. DPH coby výchozího právního základu pro rozvrhování paušálních cen; přednostní aplikace metody tržní ceny. - Pozn.

Eva Sedláková

Výdaje na vzdělávání zaměstnanců z hlediska zákona o daních z příjmů

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, Sv. 2010, č. 14, rubrika 10, s. 1-13

Výdaje zaměstnavatele na vzdělávání zaměstnanců do konce r. 2007, v r. 2008 a počínaje r. 2009. Výdaje zaměstnavatele na zvyšování kvalifikace zaměstnanců a příjmy zaměstnance, příjmy zaměstnanců z titulu vzdělávání, výdaje na vzdělávání zaměstnance, které nesouvisejí s předmětem činnosti zaměstnavatele. Doplněno příklady.

Jana Vítková

Základ daně z přidané hodnoty. 1. část

Praktický poradce v daňových otázkách, Sv. 2010, č. 15, rubrika 3, s. 1-14

Co je a co není základem daně, daň ze záloh, smíšená plnění, problematika stanovení ceny a základ daně (cena podle posudku znalce, cena obvyklá, definice ceny obvyklé, podmínky jejího uplatnění, plnění za cenu vyšší a cena obvyklá). Doplněno deseti příklady.

Václav Benda

Zaokrouhlování DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 14-15, s. 11-15

V příspěvku jsou vysvětlena (s využitím příkladů) pravidla, která platí podle příslušných ustanovení zákona o dani z přidané hodnoty a zákona o správě daní a poplatků pro výpočet a zaokrouhlování DPH. Zaokrouhlování daně na daňových dokladech, výpočet a zaokrouhlení daně, zaokrouhlování daně v přiznání k DPH.

Václav Boněk

Zastupování daňového subjektu na základě plné moci a nový daňový řád

Daně a finance, Sv. 18, (2010) č. 7, s. 9-11

Plná moc v zákoně č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Plná moc při zastupování daňového subjektu v dosavadní praxi. Nový daňový řád platný od 1.1.2011 - plná moc, právo a povinnost správce daně, daňové informační schránky. - Pozn.

Hana Skalická

Zdaňování společností v Evropské unii. 15., Německo

Daně a právo v praxi, Sv. 15, (2010) č. 8, s. 34-38

K problematice zdaňování společností v Německu. Zákonný rámec, daňové subjekty, zdaňovací období, zdanitelný příjem a základ daně, daňově uznatelné a neuznatelné náklady, uplatnitelnost daňových ztrát, sazba daně, skupinové zdanění atd. Doplněno příklady. - Právní stav ke dni 19. ledna 2010.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 9/2010

Novela zákona o platebním styku. Autorské honoráře v daních a pojistném. Telefony v podnikání. Nemovitost pořizovaná na leasing. Úprava a vyrovnání odpočtu DPH. DPH u výstav, veletrhů a kongresů. Základní kapitál a jeho změny. Pozemky a daň z příjmů. Smluvní pokuta mezi podnikateli. Minimální vyměřovací základ zaměstnance ve zdravotním pojištění.

Daňové a účetní poradenství

č. 27-28/2010

Fotovoltaické elektrárny. Metodické sdělení k místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené MF. Uplatnění ustanovení § 10k zákona o DPH. Daňové souvislosti s odborným rozvojem zaměstnanců - příklady. Chyby a omyly v personální práci aneb zaměstnavatel nemůže snížit mzdu zaměstnancům (§ 109 ZP) - omyl.

č. 29-30/2010

Náklady na marketing - to je především schopnost unést důkazní břemeno. Odcizené peníze jako daňově uznatelný výdaj. DPH a objemové slevy u příjemce. Chyby a omyly v personální práci a jejich řešení.

Daňový TIP

č. 18/2010

Opravné prostředky proti rozhodnutím správce daně vydaným v daňovém řízení. Prodej hmotného majetku osobě blízké - daňové dopady. Účtování pohybu a aktivace surovin/výrobků vlastní výroby. DPH a pronájem strojů do EU v souhrnném hlášení. Odstupné pro starostu města. DPH a reklamační řízení. Závodní stravování v daňové evidenci.

Ekonomické vědy. Ekonomie

A wealth of data

Bohatství dat

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8693, p. 59

Při měření chudoby se vesměs používá kritérium "dolar na den". Výzkumní pracovníci z Oxford Poverty and Human Development Initiative při Oxfordské univerzitě zpracovali nový soubor mezinárodně srovnatelných dat, jehož výsledkem je vícerozměrový index chudoby (MPI). Ten kromě příjmu přihlíží i k vybavenosti domácnosti základními věcmi, dostupnosti zdroje čisté vody, vzdělání, zdraví aj.

Agents of change

Činitelé změny

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8692, p. 64

To, že dojde k finanční krizi, nedokázal nikdo předpovědět. Proto kritici napadají dynamické stochastické modely všeobecné rovnováhy, které využívá Federal Reserve a další centrální banky. Jednou z navrhovaných alternativních metod prognózování jsou modely hospodářství založené na agentech (ABMs).

Joseph Stiglitz

Needed: a new economic paradigm

Potřebujeme nový hospodářský model

Financial Times, Vol. 2010, No. 37393 (20.8.2010), p. 7

Ekonomika je v současnosti podle autora v troskách, ale stejně tak jsou v troskách i ekonomické poučky, které převládaly v letech před krizí - nebo by měly být. Špatné modely vedly ke špatné politice: např. centrální banky se zaměřily na malé ekonomické neefektivnosti související s inflací, místo aby se soustředily na daleko větší neefektivnosti spojené s dysfunkčními finančními trhy a bublinami cen aktiv. Naštěstí ne všichni výzkumní pracovníci se dali ovlivnit hlavním proudem a pracovali na vývoji alternativních postupů, které by mohly obnovit důvěru v profesi ekonomů a posléze i stabilitu a prosperitu ekonomik.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Ivana Fára

Čitelné smlouvy pro dlužníky : spotřebitelský úvěr

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 29, s. 52-53

K novému zákonu o spotřebitelském úvěru, zejména pak k některým povinnostem poskytovatelů úvěrů (přehledné formuláře žádosti o úvěr, ručení za závazky obchodníka, úvěrový limit aj.), ale i k možnosti předčasně splatit úvěr či zrušit smlouvu o spotřebitelském úvěru bez sankcí.

Aline van Duyn

Derivative dilemmas

Dilemata kolem derivátů

Financial Times, Vol. 2010, No. 37386 (12.8.2010), p. 5

Trh s deriváty je jeden z největších na světě. Pouhých 3,4 % z celkového objemu se však obchoduje na burze, zbývající část obchodů se dojednává na soukromých trzích. V průběhu příštího roku by měla pro tyto obchody "přes přepážku" vzniknout v USA zcela nová pravidla. Článek stručně shrnuje připravované reformy. -- Viz i článek na téže straně pod názvem The route to regulation diverges for Europe and America.

Die grössten Baustellen der Finanzmarktregulierung

Největší staveniště regulace finančního trhu

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 25, S. 26-27

K reformnímu úsilí zaměřenému na stabilizaci bank a finančních trhů a na prevenci rizik budoucích krizí; přehled cílů, problematických bodů a prognózy úspěšnosti reforem navrhovaných skupinou G20, Basilejským výborem, FSB, EU, USA.

von Jürgen Schaaf

Die Zeit für eine Strategiereform ist reif : die monetäre Analyse der Europäischen Zentralbank liefert wichtige Informationen, aber nicht zu den Inflationsgefahren

Nazrál čas pro reformu strategie : monetární analýza ECB přináší důležité informace, ne však k inflačním rizikům

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2010, Nr. 28, S. 6-7

Návrhy na nové uspořádání struktury monetární analýzy ECB a nasměrování jejích instrumentů. K dosavadní dvoupilířové strategii (hospodářská a monetární analýza), kritizované nedostatky (např. nedostatečná prognostická váha monetárních agregátů s ohledem na inflaci). K myšlence integrovaného modelu a ke studii MMF z roku 2008, která ukazuje, že nejlepší prognózy poskytují modely, které zohledňují reálné i monetární proměnné. Agregát M1 v roli včasného indikátoru konjunkturálního obratu, prognostická funkce agregátů peněz a úvěrů. Referenční hodnota M3 určující zrychlení inflace. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., ze 7. července 2010.

Petr Jakubík

Domácnosti ohrožují dluhy : platební neschopnost

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 31, s. 58-59

K důvodům snižující se schopnosti domácností splácet dříve přijaté závazky. Podrobněji k situaci na trhu práce, k vývoji příjmů, k růstu úvěrového rizika apod. Doplněno údaji o stavu dluhů českých domácností a o úvěrech v selhání.

Easy-money riders

Kdo těží z levných úvěrů

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8691, p. 70

Držení úrokových sazeb na nízké úrovni je přirozeným postupem v době, kdy dochází k postupnému zastavování fiskální podpory. Podle některých ekonomů jsou však velmi nízké úrokové sazby provázeny náklady, které lze snadno přehlédnout. Také výroční zpráva BIS klade otázku, zda skryté náklady nízkých úroků nebudou vyšší než viditelné přínosy. -- K problematice viz i článek na s. 16 nazvaný The central bankers' burden: global monetary policy.

Bundesministerium der Finanzen

Gesetz über die aufsichtsrechtlichen Anforderungen an die Vergütungssysteme von Instituten und Versicherungsunternehmen : vom 21. Juli 2010

Zákon o regulačních požadavcích na odměňovací systémy institucí poskytujících finanční služby a pojišťovacích institucí : z 21. července 2010

Bundesgesetzblatt. Teil I, Jg. 2010, Nr. 38, S. 950-952

Zákon o regulačních požadavcích na odměňovací systémy institucí a pojišťovacích společností z 21. července 2010 zahrnuje články o změně zákona o úvěrech a o změně zákona o dohledu nad pojišťovnictvím.

Bundesministerium der Finanzen

Gesetz zur Vorbeugung gegen missbräuchliche Wertpapier- und Derivategeschäfte : vom 21. Juli 2010

Zákon k prevenci zneužívání obchodu s cennými papíry a deriváty : z 21. července 2010

Bundesgesetzblatt. Teil I, Jg. 2010, Nr. 38, S. 945-949

Zákon o prevenci proti zneužívání obchodu s cennými papíry a deriváty byl schválen 21. července 2010. Zahrnuje článek o změnách zákona o obchodování s cennými papíry.

Pavol Kubík, Pavel Sibyla

Hazard po slovensky

Trend, Sv. 2010, č. 31, s. 12-13

Regulace hazardních her v SR, přechod na paušální zdanění výherních zařízení (podíl státu a obce), kontrola hazardu.

Judgment daze : European banks

Opojení z rozsudku : evropské banky

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8693, p. 54-55

Z organizačního hlediska proběhlo zátěžové testování evropských bank úspěšně. Otevřenou otázkou však zůstává obnovení důvěry investorů a další financování bank. -- Viz i článek na s. 10 pod názvem More stress ahead: European banks.

Donata Riedel

Krisenbanken werden zerschlagen

Krizové banky se rozdělí

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 122 (29.6.2010), S. 10-11

Podle plánu spolkové vlády by tzv. bankovní daň pro úvěrové instituce měla být spojena s insolvenčním nařízením, podle něhož by bankrotující banky měly být rozdělovány a převáděny pod státní správu. Úprava by měla být zakotvena v restrukturalizačním zákoně (Restrukturierungsgesetz), který zakotvuje dvojí postup: 1) banky s "lehkými" potížemi by se měly dostat do sanačního režimu, za nějž by bylo odpovědné obchodní vedení instituce, 2) instituce před bankrotem by měly projít reorganizací s tím, že práva vlastníků by pozbyla platnosti a sanaci by řešil zvláštní pověřenec z bankovního dozoru. K režimu systémově relevantních bank, které by svým příp. bankrotem mohly odstartovat řetězovou reakci; úloha záchranného bankovního fondu Soffin. Ke stanovení výše bankovní daně (nebude daňově odpočitatelná).

Notenbanker entdecken Aussie und Loonie : Skepsis gegen Dollar, Yen und Euro wächst

Centrální bankéři objevují australský a kanadský dolar : roste skepse vůči dolaru, jenu a euru

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2010, Nr. 27, S. 11

(Surovinové) rezervní měny. Bonita měnových zón dolaru, jenu a eura prudce klesá, proto stále více centrálních bank využívá při diverzifikaci devizových rezerv australský a kanadský dolar. Důvodem je příznivý výhled hospodářského růstu v Kanadě a v Austrálii, i proto jejich měny při diverzifikaci představují "bezpečný přístav" - jedinou nevýhodou obou dolarových měn je zatím nedostatečná likvidita australských a kanadských trhů. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., z 24. června 2010.

Václav Klaus

Nützliche Lektion

Užitečná lekce

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 25, S. 42

Pohled českého prezidenta na problémy EU a vysokou cenu za udržení projektu eurozóny; k výhodám zachování národních měn v zemích SVE.

G.E. Šachnazarjan

Povyšenie finanšovej gramotnosti naselenija - vaŕnejšij prioritet gosudarstvennoj politiki

Zvyšování finanční gramotnosti obyvatelstva jako významná priorita státní politiky

Finansy, Sv. 2010, No. 5, s. 18-21

Pětiletý program zvyšování finanční gramotnosti obyvatel Ruska podporovaný Světovou bankou, jeho význam a přínosy.

Karel Machala

První krize eura: analýza možných cest

Bankovníctví, Sv. 18, (2010) č. 6, s. 8-10

O vážných slabinách v institucionálním uspořádání společné evropské měny a o možnostech budoucího vývoje. Podrobně o jednotlivých alternativních řešeních (např. obnovení fiskální disciplíny, vytvoření evropské federace, zvýšení pružnosti ekonomiky - liberalizace a deregulace, rozpad eurozóny). -- K tématu krize eura na pozadí historie krizí viz čl. na s. 11 s názvem Historie se opakuje.

Zdeňka Faulhamerová

Reforma uspořádání dohledu nad finančním trhem v EU

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 2, (2010) č. 8, s. 237-240

K budoucímu uspořádání dohledu nad finančním trhem v Evropské unii. Fáze projednávání tzv. dohledového balíčku, makroobezřetnostní a mikroobezřetnostní dohled (návrhy nařízení týkajících se Evropské rady pro systémová rizika a evropských dohledových orgánů). - Pozn.

Boris Hošoff

Regulácia rizík v globálnom finančnom systéme

Ekonomický časopis, Sv. 58, (2010) č. 4, s. 392-406

Příspěvek k analýze současné finanční a hospodářské krize. Řízení finančních rizik, mikroekonomické a makroekonomické důsledky finanční krize, evropský rámec pro společný postup v boji proti krizi (regulace finančních trhů). - Pozn.

Henry Sender

Short measures

Špatná míra

Financial Times, Vol. 2010, No. 37365 (19.7.2010), p. 7

K otázce reformy regulace finančního systému v USA. Na Wall Street stále panuje nejistota ohledně toho, jak oceňovat složité cenné papíry. Nová vyšetření příčin krize poukazují na to, že banky Wall Street často uplatňovaly vůči svým klientům bezohledné praktiky. Kritici nového zákona se obávají, že nedokáže otázku agresivní tvorby cen řešit.

Super model : bank-capital rules

Skvělý model : pravidla pro bankovní kapitál

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8696, p. 56

Názory odborníků na potřebnou výši bankovního kapitálu. Výsledky studie Basilejského klubu bankovních regulátorů k této otázce.

Brooke Masters and Megan Murphy

Suspense over

Konec nejistoty

Financial Times, Vol. 2010, No. 37392 (19.8.2010), p. 5

K souboru opatření v rámci bankovních reforem, označovaných jako Basilej III. Historie a průběh jednání, názory bankéřů a regulátorů. Odhady dopadu nových opatření na bankovní sektor.

Petra Davidová, Eva Komárková, Renata Opravilová

Tradiční model je v těžkých časech výhodný

Bankovníctví, Sv. 18, (2010) č. 6, s. 15-18

O dobrém postavení českého bankovního sektoru v rámci Evropy v posledních letech. Podrobněji o příznivém výhledu z hlediska ziskovosti a likvidity, ale také o zhoršování kvality úvěrů a o novém zákonu o spotřebitelském úvěru. Doplněno mezinárodním přehledem státních intervencí na podporu bankovního sektoru a vloženým boxem o opatřeních přijatých v zahraničí ke stabilizaci krize bankovních sektorů a ekonomik.

Unfinished business : Fannie Mae and Freddie Mac

Nedokončená věc : Fannie Mae a Freddie Mac

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8692, p. 59-60

Nový americký zákon o změně finanční regulace neřeší jednu záležitost, a to postavení vládou podporovaných hypotečních bank Fannie Mae a Freddie Mac. V r. 2008 se dostaly do "nucené správy" a jsou na půl cesty mezi bankrotem a znárodněním. Jejich ztráty jsou kryty finančními injekcemi od ministerstva financí. Váhání ohledně dalšího postupu je vzhledem k významu obou bank pochopitelné. -- Viz i článek na s. 9-10 pod názvem Unnecessary evils: America's housing market.

Bundesministerium der Finanzen

Verordnung über die Satzung der Bundesanstalt für Finanzmarktstabilisierung (FMSASatzV) : vom 5. Juli 2010

Nařízení o stanovách Spolkového úřadu pro stabilizaci finančního trhu (FMSASatzV) : z 5. července 2010

Bundesgesetzblatt. Teil I, Jg. 2010, Nr. 35, S. 874-879

Spolkové ministerstvo financí spolu s Deutsche Bundesbank vymezuje stanovy Spolkového úřadu pro stabilizaci finančního trhu, nařízení platí od 5. července 2010. Stanovy úřadu jsou uvedeny v příloze.

When the chips are down : burgernomics

Když jsou hranolky levnější : burgernomie

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8692, p. 60

Nejnovější Big Mac index, sestavovaný časopisem The Economist, ukazuje, že měny jsou nadále levné na východě, ale v Evropě jsou nadhodnocené. Index je založen na teorii parity kupní síly a ve svém koši má jedinou položku, hamburger Big Mac.

Adam Geršl, Jakub Seidler

Zdravé a odolné české banky : zátěžové testy

Euro, Sv. 2010, č. 31-32, s. 18

Příspěvek k testování odolnosti bankovního sektoru v ČR. Autoři seznamují s výsledky aktuálních makrozátěžových testů provedených Českou národní bankou a zveřejněných ve Zprávě o finanční stabilitě. Inovovaná metodologie zátěžových testů - dynamické testy. Tři alternativní scénáře možného ekonomického vývoje; rezervní zátěžový test; potvrzení, že se agregátní kapitálová přiměřenost sektoru nedostává pod hranici osmi procent. -- Na s. 10-11 je publikován příspěvek o výsledku zátěžových testů evropských bank provedených Výborem evropských orgánů bankovního dohledu (CEBS).

Zbyněk Revenda

Zlaté sny o světě bez krizí : finanční trhy

Euro, Sv. 2010, č. 33, s. 70-71

Článek přináší reakci na recenzi autorovy knihy Peníze a zlato. Profesor Revenda reaguje na témata "zlatého standardu", navrhovaného zániku směnných kurzů jednotlivých měn, peněz jako stvrzenek za uložené zlato; dokládá, že zlato je zbožím s tržními cenami, nestane se prostředkem směny ani účetní jednotkou a v peněžním systému patří do historie. - Recenzovaná kniha ve fondu viz sign. 25311. -- Recenze knihy Peníze a zlato (autor Z. Revenda) s názvem Šestnáct stupňů ke zlaté od Štefana Marka je zveřejněna v časopise Euro č. 23/2010, s. 76-77.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

A. Šastitko

"Sopostavimye rynki" kak instrument antimonopol'noj politiki

"Srovnatelné trhy" jako nástroj protimonopolní politiky

Voprosy ekonomiki, Sv. 2010, No. 5, s. 96-109

Ekonomické aspekty srovnatelnosti trhů v kontextu vyhodnocení soutěže na některých komoditních trzích; výklad a hodnocení nových norem pro srovnatelnost trhů v ruském zákoně o ochraně hospodářské soutěže; varianty uplatnění kritéria "srovnatelný trh v konkurenčních podmínkách" pro účely antimonopolní legislativy. - Pozn.

Carsten Herz, Mark C. Schneider

Ein wunderbarer Sommer : Automobilindustrie

Báječné léto : automobilový průmysl

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 148 (4.8.2010), S. 1,4

Německý automobilový průmysl se úspěšně vypořádal s krizí; luxusní značky na rozdíl od vozů střední třídy neprofitovaly ze šrotovného, s určitým časovým odstupem se však i firmám BMW, Audi či Daimler vracejí dobré časy - enormní poptávka především z hospodářsky expandující Číny vyvolala nebývalý výrobní boom a s ním netušené zisky a rekordní nárůst akcií těchto prestižních značek.

David Pilling

More self-contained

Soběstačnější

Financial Times, Vol. 2010, No. 37385 (11.8.2010), p. 5

Asijské ekonomiky se dobře vyrovnaly s finanční krizí a v tomto roce by státy na rozlehlém území od indického subkontinentu až po Australasii měly růst o 8,6 % (kromě Japonska), což by bylo nejrychlejší tempo za posledních dvacet let. V článku se hledá odpověď na otázku, jak mohly být země údajně závislé na vývozu v době poklesu poptávky tak odolné, a také zda se jedná o udržitelný růst.

Jürgen Flauger, Sönke Iwersen

Musterklage gegen RWE

Precedentní žaloba vůči RWE

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 125 (2.7.2010), S. 1, 4-5

Rozmach alternativních energií v Německu znamená pro německé podniky velkou zátěž, protože energetické koncerny přesouvají veškeré náklady spojené se sluneční, větrnou a bioenergií na své tradiční zákazníky (mají k tomu oprávnění na základě EEG - zákona o obnovitelných energiích). Některé doplátky účtované podnikům se pohybují až v řádech statisíců eur, pro podniky to znamená značné a především nepředvídané výdaje. Kritika nepřiměřené podpory alternativních energií; hromadná žaloba na energetický gigant RWE.

Picking winners, saving losers : the global revival of industrial policy**Vybírání vítězů, záchrana neúspěšných : globální návrat průmyslové politiky**

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8694, p. 54-56

Průmyslová politika se opět vrací do módy. Např. Evropská komise vyhlásí v průběhu roku novou, aktivní průmyslovou strategii, která se více zaměří na výrobu a méně na služby a "znalostní" ekonomiku. Návrat průmyslové politiky pohánějí čtyři hlavní síly. Prvním faktorem je slabý stav světové ekonomiky, kdy je na vlády vyvíjen tlak, aby snížily nezaměstnanost a podpořily růst. Za druhé některé země, jako USA a Británie, se ve snaze najít novou rovnováhu svých ekonomik přestávají zaměřovat na finanční a realitní sektor. Za třetí to, že v době krize stát zasáhl ve prospěch velkých firem, vede k předkládání nároků ze strany i těch menších podniků. A konečně bohaté země reagují na zjevně úspěšnou politiku rychle rostoucích ekonomik, zejména Číny a Jižní Korey. -- Viz i článek na s. 9-10 pod názvem Leviathan Inc.

European Central Bank

The impact of the financial crisis on the Central and Eastern European countries**Dopad finanční krize na země střední a východní Evropy**

Monthly bulletin [European Central Bank], Vol. 2010, No. 7, p. 85-96

Osm zemí EU ze střední a východní Evropy mimo eurozónu bylo silně postiženo globální finanční krizí. Dopad krize se však v jednotlivých zemích výrazně lišil. Zatímco Polsko obstálo relativně dobře, zaznamenaly ostatní země značné snížení HDP a baltské státy dokonce postihl v r. 2009 dvouciferný pokles hospodářské činnosti. Tyto pozorované odchylky částečně souvisejí s cyklickými rozdíly mezi jednotlivými zeměmi před zesílením krize v září 2008 a ještě více s tím, do jaké míry země v době před krizí nahromadily vnější a vnitřní nerovnováhy. Svou roli sehrála i odvětvová a regionální specializace a finanční faktory. - Pozn.

Tomáš Holub

Úrokové sazby zůstanou nízké : prognóza ČNB

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 32-33, s. 88-89

K některým údajům z poslední prognózy České národní banky, které se týkají hospodářského oživení v eurozóně (konkrétně v Německu a na Slovensku), postavení eura a současného (i budoucího) vývoje české ekonomiky. Podrobněji o situaci na trhu práce, o vývoji mezd, vývoji inflace apod.

Chris Giles

Vulnerable to vertigo**Trpící závratí**

Financial Times, Vol. 2010, No. 37373 (28.7.2010), p. 5

Ve světové odborné veřejnosti rostou obavy z návratu hospodářského poklesu. Článek přináší názory odborníků a vyjmenovává čtyři možná rizika, která by mohla ohrozit trvanlivost hospodářského oživení.

Malte Fischer, Silke Wettach, Christian Schlesiger

Wie Phönix aus der Asche**Jako fénix z popela**

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 28, S. 20-24

Německo se po několika letech opět stává tahounem eurozóny a to díky exportu, který uspokojuje poptávku v rychle rostoucích ekonomikách a také díky velmi nízkým úrokům v eurozóně, které konjunkturu v Německu výrazně stimulují. Síla německé ekonomiky je odůvodňována mj. i absencí excesů jak na trhu nemovitostí, tak v případě spotřebních úvěrů (na rozdíl od Španělů či Britů). Banky po neblahých zkušenostech se Španělskem a Řeckem obracejí svou úvěrovou aktivitu na domácí průmyslové podniky; nízké úroky rovněž přispívají k nárůstu bytové výstavby. Podniky začaly znovu investovat, roste poptávka po pracovních silách. Ozývá se názor, že německý spotřebitel se možná stane stimulantem konjunktury - za předpokladu, že mzdový nárůst nepohltně zvýšené daně a odvody.

Zuzana Tonarová

Zakázané nepřiměřeně nízké ceny

Obchodní právo, Sv. 19, (2010) č. 6, s. 19-29

K problematice nepřiměřeně nízkých cen, které nedosahují výše vynaložených nákladů a jejichž nabízení je chápáno jako protiprávní. Příspěvek shrnuje poměrně rozříštěnou českou právní úpravu nabízení podnákladových cen podniky s určitým postavením na trhu. Podrobněji o podnákladových prodejních cenách v soutěžním právu, podle zákona o významné tržní síle, podle zákona o cenách a v komunitárním soutěžním právu (a judikatuře). Predátorské ceny v antimonopolním právu USA. - Pozn.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Josef Pravec, Martin Krejčí

Pád říše centrálních plánovačů : historie RVHP

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 29, s. 36-39

Příspěvek přibližuje fungování Rady vzájemné hospodářské pomoci v letech 1949-1989 i okolnosti jejího rozpadu. Podrobněji k jednotlivým etapám existence RVHP.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

A Himalayan rivalry : India and China

Himalájské soupeření : Indie a Čína

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8696, p. 15-18

K politickým a hospodářským vztahům mezi Čínou a Indií. Rozmach vzájemného obchodu, soupeření o zásoby plynu a vody, územní spory. -- Viz i článek na s. 7-8 nazvaný Contest of the century, zveřejněný v českém překladu pod názvem Příprava na souboj století v čas. Ekonom č. 34, 2010, s. 48-49.

Tomáš Hájiček

Celní řízení. 3. část

Daně a právo v praxi, Sv. 15, (2010) č. 8, s. 23-28

Stanovení celní hodnoty (jednotlivé metody), původ zboží, celní dluh, následná kontrola, celní přestupky a delikty. Doplněno příklady.

Defying gravity and history : the recovery in trade

Navzdory zemské tíži a historii : oživení obchodu

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8694, p. 57-58

Navzdory ponurým předpovědím, že se budou opakovat třicátá léta, dochází v zahraničním obchodě k oživení. Negativní vliv na vývoj obchodu neměla ani protekcionistická opatření přijatá v době poklesu. Poptávka z rozvíjejících se ekonomik pomáhá ve velké míře zvyšovat vývozy z bohatých zemí. Znamky změn k lepšímu jsou vidět i v přístupu ke světovým obchodním jednáním a snaze oživit kolo z Dauhá.

Thomas Funke, Nico Just

Neue Wettbewerbsregeln für den Vertrieb: Die Verordnung (EU) Nr. 330/2010 für Vertikalverträge

Nové soutěžní předpisy pro prodej: nařízení (EU) č. 330/2010 pro vertikální smlouvy

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 25, S. 1389-1397

Prodej zboží a služeb podléhá od 1.6.2010 novému evropskému právnímu rámci. Toto nařízení a doplňující směrnice obsahují výklad k internetovému prodeji, závazným cenám, k odbytu více značek, k omezením odbytových oblastí a k zákaznickým skupinám. Nařízení nahrazuje předchozí předpis č. 2790/1999 a významné je především tím, že zavádí druhou hranici pro tržní podíl. Skupinové

osvobození nepodléhající kartelovému zákazu, vertikální smlouvy, předpoklady skupinového osvobození. Novinky směrnice (internetový prodej, jednotlivá vertikální omezení/svobodná tvorba cen). - Pozn.

Alan Beattie

Promoting exports is full of risk for the world economy

Podpora vývozu přináší plno rizik pro světové hospodářství

Financial Times, Vol. 2010, No. 37385 (11.8.2010), p. 7

Ve vyspělých zemích se šíří kampaň za podporu vývozu. Autor varuje, že vše by mohlo skončit tím, že průmyslové lobby získají opět kontrolu nad politikou státu.

Fabrice Berthaud, Stéphane Colliac

Which emerging countries have experienced a sudden stop of capital inflows during the recent crisis?

Které rozvíjející se státy byly postiženy náhlým zastavením přílivu kapitálu v průběhu nedávné krize?

Trésor-economics, Vol. 5, (2010) No. 76, p. 1-8

Procyklické působení přílivu zahraničního kapitálu do rozvíjejících se a rozvojových ekonomik. Studie zjišťuje, které země a do jaké míry zaznamenaly podstatný odliv kapitálu nebo zásadní pokles jeho přílivu v období po pádu Lehman Brothers na podzim 2008, jenž vedl k prudké hospodářské recesi (nejhůře zasazeným rozvíjejícím se regionem byly nové členské státy EU a státy sousedící s EU). Dále jsou analyzovány souvislosti mezi oživením a ukončením náhlého poklesu (zejména rychlost návratu k pozitivnímu hospodářskému růstu v Asii a Latinské Americe) i mezi dobou trvání tohoto poklesu a hloubkou recese. Porovnání intenzity snížení přílivu kapitálu s pokrizovým vývojem růstu a nárůstu dovozu v období rychlého hospodářského oživení z historické perspektivy. - Pozn.

Podnik a podnikání

Helder Schnittker, Andreas Benecke

Wegzug und Zuzug von Personengesellschaften : gesellschafts- und steuerrechtliche Folgen

Přemístění sídla osobních společností : dopady z hlediska práva společností a daňového práva

Finanz-Rundschau, Jg. 92, (2010) Nr. 12, S. 565-578

K rámcovým podmínkám při/odstěhování osobních společností dle práva společností; pojmy osobní společnost, přistěhování/odstěhování, sídlo společnosti/správní sídlo, statutární sídlo. Právní rámcové podmínky přesídlení, přesun sídla společnosti dle národního práva, přesun sídla společnosti do jiné členské země EU dle evropského práva. Rámcové podmínky přistěhování společnosti dle národního/evropského práva. Přesun společnosti do "třetí" země. Změna statutu společnosti, přesun správního sídla. Rozpuštění společnosti, nové založení společnosti. Daňové dopady přemístění společnosti, příklady. Teorie sídla ve státě, teorie státu založení. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Anke Henrich, Henning Krumrey

Kassen-Krampf

Nemocenské pokladny v křeči

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 27, S. 44-50

Sofa, hospodaření sektoru nemocenských pokladen v Německu; vlna fúzí, rozsah podfinancování, návrhy na zavedení procentního příspěvku (na rozdíl od dosavadního paušálu), nedostatky kontrol zaměřených na účtování výkonů, plýtvání ve správních nákladech, nepřiměřené odměny šéfů pokladen, vysoká míra netransparentnosti v účetnictví nemocenských pokladen.

Peter Thelen

Krankenkassen droht Rechtschaos

Nemocenským pokladnám hrozí právní chaos

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 146 (2.8.2010), S. 14

K obavám z dopadů plánované aplikace kartelového práva na zákonné nemocenské pokladny v Německu (zatím mu podléhají pouze soukromé nemocenské pokladny); hledisko problematiky zadávání veřejných zakázek a změn v organizaci dozoru; ztráta výhodných a administrativně méně náročných rabatových smluv.

A. Tabach

Nakopitel'nyje pensionnyje sistemy za rubežom i ich vnedrenije v Rossii

Kapitálové penzijní systémy v zahraničí a jejich zavádění v Rusku

Voprosy ekonomiki, Sv. 2010, No. 5, s. 138-148

V článku se rozebírají mezinárodní zkušenosti s důchodovou reformou při přechodu od průběžného systému financování na kapitálový nebo smíšený. Hovoří se o otázkách spojených se vznikem nových institucí a změnami v institucionálním prostředí a jsou formulovány návrhy úprav ruského penzijního systému. Ze zkušeností vyplývá, že stabilita reformovaného penzijního systému silně závisí na jeho transparentnosti a mechanismech ochrany zaměstnanců a zaměstnavatelů. Kapitálový penzijní systém přináší vyšší formální zaměstnanost, ale vytváří nové administrativní bariéry a transakční náklady. Současně zvyšuje stabilitu, ale snižuje pružnost systému sociálního pojištění. - Pozn.

Mathieu Lefebvre, Tim Coelli and Pierre Pestieau

On the convergence of social protection performance in the European Union

O sbližování výkonu sociální ochrany v Evropské unii

CESifo Economic studies, Vol. 56, (2010) No. 2, p. 300-322

Výkonnost sociálního státu v EU, její měření a porovnání. Příspěvek s využitím ukazatelů o sociálním začleňování z let 1995-2006 (chudoba, nerovnost, nezaměstnanost, vzdělání a zdraví) hodnotí a srovnává 15 původních členských zemí EU z pohledu výkonu sociálního zabezpečení. Autoři volí dva přístupy - tradiční, založený na jednoduchém zprůměrování ukazatelů, a alternativní metodu "data envelopment analysis" (DEA, analýza obalu dat). Sestavují index úhrnné sociální ochrany, analyzují vývoj v čase a dokládají částečné sbližování výkonnosti. - Pozn.

Petra Davidová, Pavel Nájemník

Pojistný sektor čekají změny

Bankovníctví, Sv. 18, (2010) č. 6, s. 18-20

K situaci v českém pojišťovníctví v roce 2009 a k některým očekávaným změnám v tomto sektoru v dalších letech.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Tomáš Dvořák

Některá práva a povinnosti vlastníků bytů a nebytových prostor podle zákona č. 72/1994 Sb.

Právní fórum, Sv. 7, (2010) č. 6, s. 254-278

Práva a povinnosti vlastníků jednotek (základní otázky), zvláštní práva a povinnosti vlastníka jednotky. Podrobněji např. o daňové povinnosti vlastníků jednotek, o právu společného užívání společných částí domu a pozemku, o právu účasti na správě domu, o právu na soudní ochranu, o povinnosti hrazení nákladů správy domu apod. - Pozn. -- K tématu viz další příspěvky tohoto monotematického čísla čas., např. Aktuální záměry a úvahy o změnách v právní úpravě vlastnictví bytů na s. 245-253, Aktuální otázky platné právní úpravy statutárního společenství vlastníků jednotek na s. 283-289 aj.

Veronika Lovritš

Sociální bydlení a jeho trendy

Moderní obec, Sv. 16, (2010) č. 8, s. 30

K třístupňovému modelu sociálního bydlení pro ČR.

Jana Černochová

Zákon o zvyšování nájemného není dobrý, je třeba ho změnit

Moderní obec, Sv. 16, (2010) č. 8, s. 28-29

Problematika nájemného v obecních bytech (Praha 2), kritický pohled praxe na zákon o jednostranném zvyšování nájemného.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Bert Losse ... [et al.]

Deutschland stellt ein

Německo zaměstnává

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 26, S. 18-25

V přehledu vlivů a opatření, která umožnila německému trhu práce dobře projít krizí a napomohla výraznému snížení nezaměstnanosti figuruje: státem dotovaná "krátká práce", stimulační opatření Agenda 2010, demografické efekty, méně překotné propouštění zaměstnanců při nástupu krize (při následném oživení prozíravější postoj ušetřil podnikům značné náklady spojené s hledáním a zapracováním kvalifikovaných pracovníků), mírná mzdová politika odborů. K nákladům Spolkové agentury práce. Flexibilizace pracovních/tarifních smluv, časová konta zaměstnanců, nové trendy na trhu práce.

Alich Holger, Astrid Dörner

Ende eines Monopols

Konec monopolu

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 119 (24.6.2010), S. 1, 4-5

Spolkový pracovní soud nově nadefinoval pravidla tarifní politiky, čímž došlo k prolomení dosavadního monopolu DGB (Německý odborářský svaz) a jeho členských svazů Verdi IG Metal atd. Zástupci jednotných odborů se budou muset smířit s existencí konkurence - malých specializovaných odborů. Charakteristika odborů ve Francii, ve Španělsku, ve Velké Británii a v USA (stupeň organizovanosti, počet prostávkovaných dnů v období let 2000-2008).

Olga Bičáková

Mzdové nároky zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele

Práce a mzda, Sv. 58, (2010) č. 6, s. 36-41

K zákonu č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, a ke sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 99/2010 Sb., o rozhodné částce pro určení celkové výše mzdových nároků vyplácených jednomu zaměstnanci podle tohoto zákona. Mzdové nároky zaměstnanců nadnárodního zaměstnavatele, žádost o uspokojení mzdových nároků zaměstnancem, lhůta pro uplatnění mzdových nároků zaměstnance, výplata mzdových nároků atd.

Ondřej Krutílek

Ohrožená směrnice o vysílání pracovníků : pracovní právo EU

Euro, Sv. 2010, č. 34, s. 76-77

Autor informuje o zamýšlené revizi směrnice EU č. 96/71 o vysílání pracovníků vycházející z konceptu volného pohybu pracovních sil. Shrnuje postoj Soudního dvora EU, argumenty podporující zachování současného stavu i důsledky případných změn pro nové členské země EU.

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále*(výběr z obsahu)***č. 9/2010**

Snižování administrativní zátěže podnikatelů. Naturální mzda ovlivní příspěvek zaměstnavateli. Hospodářské riziko zaměstnavatele a odpovědnost zaměstnance. Přijetí daru od obchodního partnera zaměstnavatele a výpověď. Český pojištěnec v zemích EU. Střídání zaměstnání s OSVČ ve zdravotním pojištění. Daň z příjmů vybíraná srážkou. Státní penze v Německu klesá.

Právo

Zbyněk Žďárský

K právním souvislostem základních skutkových podstat trestného činu pojistného podvodu

Trestněprávní revue, Sv. 9, (2010) č. 8, s. 235-245

O právním rámci smluvního pojištění a o některých základních znacích trestného činu pojistného podvodu. - Pozn.

Jiří Rajchl

Obecně závazné vyhlášky obcí o výherních hracích přístrojích

Správní právo, Sv. 43, (2010) č. 4, s. 218-228

K aktuální problematice právní regulace výherních hracích přístrojů v obecně závazných vyhláškách obcí. Stručný přehled hlavních rysů zákonné úpravy výherních hracích přístrojů, analýza všech zákonných zmocnění pro vydávání obecně závazných vyhlášek obcí ve zmíněné oblasti, upozornění na nesprávný výklad zákona o loteriích ze strany správních orgánů. Doplněno vybranou judikaturou. - Pozn.

Tomáš Pohl

Odpovědnost za škodu podle insolvenčního zákona

Bulletin advokacie, Sv. 2010, č. 7-8, s. 33-42

K odpovědnosti za škodu v důsledku nepodání návrhu na prohlášení konkurzu dlužníkem, k odpovědnosti za opožděné podání insolvenčního návrhu podle insolvenčního zákona, k odpovědnosti insolvenčního správce a věřitelů za škodu a k odpovědnosti dlužníka za škodu v rámci moratoria (z pohledu rozhodovací praxe soudů).

Markéta Selucká

Ochrana spotřebitele: nenápadná změna se zásadními dopady

Právní rozhledy, Sv. 18, (2010) č. 14, s. 513-517

K některým změnám, které přinášejí novely občanského zákoníku a zákona o ochraně spotřebitele. Podrobněji např. k pojmu spotřebitel a k problematice nekalých ujednání spotřebitelských smluv. - Pozn.

Thomas Sigmund

Staat stürzt sich auf Pleitiers**Stát se vrhá na bankrotáře**

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 122 (29.6.2010), S. 16

Německé fiskální privilegium; ke snahám Spolkového ministerstva spravedlnosti zabránit Spolkovému ministerstvu financí v opětovném zavedení "práva prvního přístupu". Přednostní právo fiskálu resp. finančního úřadu oproti dalším věřitelům v případě insolvence podniku bylo zakotveno ve starém konkurzním právu, které v roce 1999 nahradil nový konkurzní řád - jeho hlavním cílem je především zachránit nesolventní podniky a zrovnoprávnit všechny věřitele. Argumenty ministerstva spravedlnosti proti oživení zrušeného privilegia, o něž ministerstvo financí usiluje hlavně kvůli odhadovaným 500 mil. eur, které by vzhledem k letošnímu očekávanému rozsahu podnikových insolvencí (34 000- 36 000) navýšily příjmy státní pokladny.

Pavel Šámal

Trestněprávní postih tzv. horizontálních kartelů podle nového trestního zákoníku

Bulletin advokacie, Sv. 2010, č. 7-8, s. 19-27

Trestněprávní postih nedovoleného omezování hospodářské soutěže, pachatel trestného činu, uplatnění trestní odpovědnosti při použití tzv. Leniency programu. - Pozn. -- Příspěvek byl přednesen 18. června 2010 na XVIII. Karlovarských právnických dnech.

Richard Král

Vnitrostátní účinky směrnic EU před uplynutím lhůty k jejich transpozici

Jurisprudence, Sv. 19, (2010) č. 5, s. 11-15

K možným vnitrostátním účinkům směrnic EU před uplynutím lhůty k jejich transpozici. Blokační legislativní účinek, blokační interpretační účinek. Uvedená problematika ve světle rozsudku ve věci Mangold. - Pozn.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Judikatura Evropského soudního dvora, 2010, roč. 7, č. 2

Nesplnění povinnosti státem - podpora letecké společnosti neslučitelná se společným trhem, navrácení podpory: řízení pro nesplnění povinnosti (čl. 108 SFEU). Komise Evropských společenství v. Řecká republika.

rozsudek SDES (druhý senát) z 12.5.2005

C-415/03

Judikatura Evropského soudního dvora, 2010, roč. 7, č. 2

Vrácení energetických daní jako forma státní podpory: řízení o předběžné otázce (čl. 267 SFEU). Transalpine Ölleitung in Österreich GmbH, Planai-Hochwurzen-Bahnen GmbH, Gerlitzten-Kanzelbahn-Touristik GmbH & Co. KG. v. Finanzlandesdirektion für Tirol, Finanzlandesdirektion für Steiermark, Finanzlandesdirektion für Kärnten.

rozsudek SDES (třetí senát) z 5.10.2006

C-368/04

Jurisprudence, 2010, roč. 19, č. 3

Uplatnění snížené sazby DPH na příjmy z poskytování projekčních kabin: žádost o rozhodnutí o předběžné otázce. Erotic Center BVBA v. Belgische Staat.

rozsudek SDES (osmý senát) z 18.3.2010

C-3/09

Jurisprudence, 2010, roč. 19, č. 3

Odpočet pro osoby samostatně výdělečně činné s diskriminačním dopadem na poplatníky-nerezidenty: žádost o rozhodnutí o předběžné otázce. F. Gielen v. Staatssecretaris van Financiën.

rozsudek SDES (první senát) z 18.3.2010

C-440/08

Daně a finance, 2010, roč. 18, č. 5-6

Celní kodex Společenství - zajištěné a zabavené zboží: (čl. 234 SES) předběžná otázka usnesením dánského soudu (Ostre Landsret) ze dne 20.5.2008. Dansk Transport og Logistik v. Skatteministeriet.

rozsudek ESD (třetí senát) z 29.4.2010

C-230/08

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr
SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)
SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli
Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Účetnictví

Martin Bubeník

Přehled mezinárodní úpravy účetnictví a výkaznictví PPP projektů. [1.]

PPP bulletin, Sv. 6, (2010) č. 2, s. 19-20

Zobrazení PPP v účetních a finančních výkazech, účetní specifika financování formou PPP, mezinárodní přehled zachycení PPP, mezinárodní úpravy a předpisy k účtování a vykazování PPP projektů.

Miroslava Vlčková

Účtování podle Českých účetních standardů č. 701-704

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2010, č. 2, s. 42-45

K vyhlášce č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro některé vybrané účetní jednotky, a která zcela nahradila předchozí vyhlášku č. 505/2002 Sb., a k Českým účetním standardům č. 701-704, které nahradily ČÚS č. 501-522. Podrobněji o základní náplni jednotlivých standardů. -- K tématu viz příspěv. Český účetní standard 704 a peněžní fondy územních samosprávných celků na s. 24-28 tohoto čísla čas.

Účetní TIP

č. 17/2010

Manko a škody v účetnictví a v daních. Účtování a daňové posuzování drobného hmotného majetku. Kde ve světě jsou sazby daní nejvyšší a kde nejnižší?

č. 18/2010

Aktuální informace - Stručná rekapitulace navrhovaných změn v daních a pracovním právu, neboli, co nás možná čeká. Rezervy na opravy HM. Oprava základu daně a výše daně a dodatečné daňové přiznání. Účtování opcí. Přechod na výdaje paušálem. Pronájem bytu nepodnikatelem. Daň z příjmů - příspěvek na rekreaci.

Veřejná správa

Jiří Turčín

K institutu procesního opatrovnictví podle správního řádu

Veřejná správa, Sv. 2010, č. 16, s. i-v

Definice institutu opatrovnictví ve správním řízení. Opatrovnictví podle "starého" a "nového" správního řádu. Okolnosti podstatné pro ustanovení opatrovníka. Výběr osoby opatrovníka. Obrana proti ustanovení opatrovníkem. Výkon funkce opatrovníka a jeho odpovědnost. Zánik opatrovnictví. Správně-procesní opatrovnictví a obce. - Pozn.

Veřejné finance. Rozpočet

Angel de la Fuente, Rafael Doménech and Vasja Rant

Addressing the net balances problem as a prerequisite for EU budget reform : a proposal

Vypořádání se s problémem čistých bilancí jako nezbytným předpokladem pro reformu rozpočtu EU : návrh

CESifo Economic studies, Vol. 56, (2010) No. 2, p. 221-250

Příspěvek k reformě rozpočtového procesu Evropské unie. Problematika rozložení finanční zátěže mezi jednotlivými členskými státy EU z pohledu čisté pozice, negativní důsledky ve vztahu k spravedlnosti, efektivitě a transparentnosti rozpočtu EU. Myšlenka na oddělení vyjednávacího procesu o požadované míře redistribuce od zbytku rozpočtového jednání. Autoři navrhují zavedení systému kompenzačních transferů, díky kterým by čisté bilance členských států byly nepřímo úměrné jejich relativní příjmové úrovni. Projednávají dopady návrhu, ilustrují finanční důsledky prostřednictvím odhadů rozpočtových toků pro rok 2013. - Pozn.

by Ian Hawkesworth ... [et al.]

Budgeting in Bulgaria

Rozpočtový proces v Bulharsku

OECD journal on budgeting, Vol. 9, (2009) No. 3, p. 133-183

V rozpočtovém procesu Bulharska došlo k řadě strukturálních a procedurálních reforem, týkajících se rozpočtového plnění, funkcí pokladny, vnitřního auditu a programového a střednědobého rozpočtování. V článku se rozebírá využití moderních rozpočtových postupů v Bulharsku a jsou vyslovena některá doporučení týkající se sestavování rozpočtu, úlohy parlamentu, rozpočtového plnění, řízení, účetnictví a auditu. - Pozn.

by Dirk-Jan Kraan ... [et al.]

Budgeting in Latvia

Rozpočtový proces v Lotyšsku

OECD journal on budgeting, Vol. 9, (2009) No. 3, p. 185-227

V době zpracovávání tohoto přehledu se fiskální politika v Lotyšsku potýkala se značnými problémy. Při přípravě rozpočtu na r. 2009 a 2010 a plnění rozpočtu v r. 2009 tak nebyla dodržena některá obvyklá rozpočtová pravidla a postupy. V příspěvku se rozebírají rozpočtová pravidla uplatňovaná do r. 2008 a velké institucionální změny, které se projednávaly v r. 2009. Konstatuje se, že nestabilita fiskální politiky a rozpočtového procesu představuje pro Lotyšsko velký problém. - Pozn.

R. Benders, A. Dörner, M. Eberle

Die Vereinigten Staaten von Amerika, ungeschminkt

Spojené státy americké, nepřikrášlené

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 120 (25.6.2010), S. 4-5

Americká dluhová krize; svět si ještě neuvědomil, jak bezbřehé jsou dluhy v USA: na úrovni federace, jednotlivých států, obcí, sociálních pokladen i soukromých osob. Hovoří se dokonce o paralele s evropskou krizí a o rostoucí podobnosti s Řeckem - jenže v mnohonásobku. USA se snaží poskytovat potřebné transfery, protože např. ve 33 státech už nejsou schopni poskytovat podporu v nezaměstnanosti, penzijní závazky mohou ještě v této dekádě insolvencí ohrozit 7 států, dalších 30 v příští dekádě. Šíří a zvětšuje se krize na trhu nemovitostí (růst exekucí na soukromé domy), padají prudce ceny kancelářských prostor, 20 procent z nich je neobsazených. Oficiální údaj uvádí nezaměstnanost ve výši 9,7 procenta (neoficiální 18,4 procenta). Letos poprvé sociální systém vyplatí na plněních a dávkách více, než vybere na daních. Porovnání zadluženosti USA a Německa. - K tématu viz také Auszüge aus Presseartikeln, č. 33, z 11. srpna 2010, s. 17.

Ruth Berschens

EU will Haushaltssünder hart bestrafen

Rozpočtové hříšníci chce EU tvrdě trestat

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 124 (1.7.2010), S. 10-11

Podle představ Evropské komise by členové EU-rozpočtoví hříšníci měli počítat s přísnějším a důslednějším postihem, který by zahrnoval snížení/odebrání agrární subvence či pomoc fondů EU pro slabé regiony. Státům eurozóny navíc hrozí další sankční opatření: v případě trvalého porušování rozpočtových pravidel nastavených Paktem růstu a stability by musely složit kauci, kterou by v případě nápravy dostaly nazpět i s úroky (instrument kauce má Pakt zakotven již od založení Měnové unie, zatím nebyl využit). K plánu schvalovací procedury národních rozpočtů v Bruselu.

Fiscal fundamentalists

Fiskální fundamentalisté

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8695, p. 60

Někteří ekonomové zastávají daleko radikálnější názor na stav britských či amerických veřejných financí, než uvádějí oficiální čísla, jiní jsou daleko mírnější. Liší se tedy i ve svých postojích k dalšímu postupu v rámci fiskální politiky. V článku jsou zmiňovány názory Christiana Hagista z Freiburské univerzity, přívržence "generačního účetnictví", Larryho Kotlikoffa z Bostonské univerzity a Jamese Galbraitha z Texaské univerzity.

by Barry Anderson and James Sheppard

Fiscal futures, institutional budget reforms, and their effects : what can be learned?

Fiskální budoucnost, institucionální rozpočtové reformy a jejich účinky : co se dá zjistit?

OECD journal on budgeting, Vol. 9, (2009) No. 3, p. 7-117

Dlouhodobé fiskální projekce představují základ pro diskusi o udržitelnosti stávajících veřejných politik po delší období (deset let a více). Budoucí vládní výdaje a příjmy jsou modelovány na základě řady explicitních demografických, makro- a mikroekonomických a jiných předpokladů. Tyto projekce jsou již téměř deset let považovány za nejlepší postup pro rozpočtovou/fiskální transparentnost, ale jejich užití se zatím omezuje na relativně malý počet vyspělých zemí. V článku se na základě údajů z 12 zemí OECD odhaduje úloha fiskálních projekcí při vyrovnávání politických tlaků na krátkodobé výdaje s fiskálními tlaky a riziky z hlediska delšího časového horizontu a jsou formulována některá doporučení. - Pozn.

Pablo Burriel ... [et al.]

Fiscal policy shocks in the Euro area and the US : an empirical assessment

Šoky fiskální politiky v eurozóně a v USA : empirické zhodnocení

Fiscal studies, Vol. 31, (2010) No. 2, p. 251-285

Empirická analýza působení šoků fiskální politiky v eurozóně jako celku za využití čtvrtletních dat o fiskálních proměnných za období 1981-2007, porovnání výsledků s analýzou dat o USA za shodné časové období. Prostřednictvím strukturální vektorové autoregrese (SVAR model) je zkoumáno a následně interpretováno působení otřesů úhrnných a deagregovaných státních výdajů a čistých daní. Multiplikátory fiskální politiky, odezva soukromé spotřeby a investic na fiskální šoky, efekt struktury veřejných výdajů. - Pozn.

Frédérique Cerisier

France : decision time on public finances

Francie : rozhodující období pro veřejné finance

Conjoncture, Vol. 2010, No. 7-8, p. 3-13

Článek analyzuje stav veřejných financí ve Francii, potvrzuje jeho zhoršení od konce roku 2008; v roce 2010 se očekává schodek veřejných financí 8% HDP (vyšší než v eurozóně). Konsolidační rozpočtový program; časový plán a další opatření ke snižování rozpočtového deficitu. Konsolidace veřejných financí v praxi (zmrazení státních výdajů na tři roky, návrh penzijní reformy a její opatření, ilustrován finanční dopad penzijní reformy atd.). - Pozn.

Věra Kameníčková

Jak dopadly obecní rozpočty v roce ekonomické recese?

Moderní obec, Sv. 16, (2010) č. 8, s. 8-9

Rekapitulace k situaci v obecních rozpočtech v roce 2009; příjmy/výdaje, trendy v podílu měst/obcí na zadluženosti, pokles obecního ratingu.

Kenneth Rogoff

No need for a panicked fiscal surge

K bezhlavé fiskální vlně není důvod

Financial Times, Vol. 2010, No. 37367 (21.7.2010), p. 9

Vzhledem ke slabému oživení v USA i Evropě se ozývají hlasy volající po zachování pokrizových fiskálních stimulů. Autor zastává názor, že výzkumným pracovníkům bude trvat řadu let, než vyhodnotí dopady masivních fiskálních stimulů, které země uplatnily v době krize. Nakonec podle něj dojdou k názoru, že fiskální politika byla mnohem méně důležitá, než měnová politika a opatření ke stabilizaci bankovního systému. -- K problematice na téma "úsporná opatření versus fiskální stimuly" viz i další diskusní příspěvky od renomovaných autorů ve FT ve dnech 19.-23.7.2010.

S.Je. Prokofjev, A.V. Makarov

Obespečenije bjudžetnoj transparentnosti v zarubežnych stranach

Zajištění rozpočtové transparentnosti v zahraničních zemích

Finansy, Sv. 2010, No. 4, s. 62-64

Otázka transparentnosti v rozpočtové sféře, právní úprava této oblasti v některých zemích, pokyny Mezinárodního měnového fondu z r. 2007, novozélandský zákon o rozpočtové odpovědnosti a australská charta čestného rozpočtového přístupu.

Alan Beattie

State of bankruptcy

Bankrotářský stát

Financial Times, Vol. 2010, No. 37377 (2.8.2010), p. 5

Vyspělé země se potýkají s problémy zadlužení státu. Příspěvek se zaměřuje na otázku, proč by nemohly existovat insolvenční zákony i pro stát. Diskusi k tomuto tématu vyprovokoval případ Řecka, i když nejde jen o ně. Jako precedens toho, co může způsobit ohromná platební neschopnost, je uváděna Argentina. Připomíná se myšlenka prof. Anne Kruegerové, která v době argentinské krize působila na MMF a předložila návrh mechanismu restrukturalizace dluhu, jenž by dočasně zkrotit věřitele. -- Překlad čl. pod názvem Svět řeší, co s bankrotujícími státy viz Hospodářské noviny, 3.8.2010, č. 149, s. 20.

European Central Bank

The effectiveness of euro area fiscal policies

Efektivnost fiskálních politik eurozóny

Monthly bulletin [European Central Bank], Vol. 2010, No. 7, p. 67-83

Shrnutí teoretických a empirických důkazů o efektivnosti fiskální politiky prováděné v eurozóně v souvislosti s finanční krizí; účinnost programů v rámci EERP; zhoršení fiskálních bilancí; náklady a přínosy fiskální konsolidace. - Pozn.

Luděk Niedermayer

Úspory, které se prodraží

Hospodářské noviny, Sv. 54, (2010) č. 153 (9.8.2010), s. 9

Kritické připomínky k rozpočtové strategii vlády. Autor dochází k závěru, že plánované plošné škrty vypadají efektně, v dané podobě však moc smyslu nedávají - a navíc jsou značně rizikové. -- K tématu viz příspěvky v HN ze 4. srpna 2010 na s. 2-4, věnované některým bodům programového prohlášení vlády a návrhu rozpočtu na rok 2011.

Zdravotnictví

Once more into the ring : reforming the NHS

Ještě jednou do ringu : jak zreformovat Národní zdravotní službu

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8691, p. 33-34

K dalšímu pokusu o reformu britského systému zdravotní péče. Nový ministr zdravotnictví zveřejnil radikální plány na reorganizaci, jejímž cílem je dát pacientovi větší možnost volby, podpořit soutěž a posílit rozhodovací pravomoci lékařů. Někteří odborníci však upozorňují, že nejdříve by se měly dokončit již probíhající reformy, včetně zavření malých neefektivních nemocnic.

Životní úroveň

Ladislav Smejkal, Jana Stávková

Living conditions of Czech farmers according to the EU statistics on income

Životní podmínky českých zemědělců dle příjmové statistiky EU

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 56, (2010) No. 7, p. 310-316

Problematika příjmové disparity v zemědělství, analýza příjmové situace a životních podmínek domácností českých obyvatel působících v zemědělském sektoru dle dat ze statistik EU o příjmech a životních podmínkách (EU-SILC) za rok 2007. - Pozn.

Pirmin Fessler, Peter Mooslechner, Martin Schürz

Zur Konzeption des Vermögens in der Erhebung des Eurosystems zu Finanzen und Konsum der privaten Haushalte

Ke koncepci vlastnictví ve statistickém šetření majetku a spotřeby soukromých domácností v eurozóně

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2010, Nr. 3.Q., S. 40-55

Statistické šetření majetku a spotřeby soukromých domácností bylo realizováno OeNB v Rakousku spolu s dalšími centrálními bankami euro systému. První výsledky šetření budou známy v r. 2012. Příspěvek seznamuje s koncepcí a metodikou šetření. Nabízí srovnání majetku domácností vybraných zemí (údaje OECD z r. 2008) a odkazuje na již proběhlá mezinárodní šetření domácností. - Pozn.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Don't starve thy neighbour

Nenechej svého souseda hladovět

The Economist, September 11th 2010, No. 8699, p. 14-15

Pravidelnost a opakování – vracejících se dešťů, sezónních teplot, koloběhu života a smrti – jsou podstatou zemědělství. Snad tedy není překvapením, když se některé události opakují. V letech 2007-08 prudce vzrostly ceny potravin. V Mozambiku a dalších 30 chudých zemích došlo k nepokojům. Rusko stálo v čele kampaně vývozců obilí za omezení jeho prodeje. A po desítkách let klesajících reálných cen byl svět nucen čelit změnám v modelu poptávky po potravinách. Byl to konec levných potravin.

Letos v létě se světové ceny obilí zase zvýšily, Mozambikem otráasaly potravinové nepokoje a Rusko podruhé ve třech letech zakázalo vývoz obilí. Čeká svět nové pozdvižení kolem cen potravin?

Ani ne. Nejde o potravinovou krizi č. 2. V letech 2007-08 rostly ceny celkově po několik měsíců; toto léto se nárůst omezil na několik komodit (zejména pšenici); průměrné ceny potravin jsou proti začátku roku jen o trochu vyšší. V letech 2007-08 byly zásoby obilí v poměru k produkci na nejnižší úrovni za 30 let, kdežto nyní se vrátily k normálu. Nepokoje v Mozambiku měly s cenami potravin jen málo společného. A na rozdíl od let 2007-08 letos v létě nedošlo k dalšímu zásadnímu posunu v rovnováze nabídky a poptávky. Světová sklizeň pšenice v r. 2010 je historicky třetí největší. V létě spíš došlo k nabídkovému šoku takového rázu, že potravinové trhy by jej měly bez problémů absorbovat.

A v tom je ten problém. Špatná sklizeň v zemi s pouhými 8 % světové pšenice vyvolala embarga a panické nakupování. Jaké ponaučení by si z toho dovozci měli vzít? Pro některé je odpověď nasnadě: nedůvěřujte trhům; pěstujte sami; zabezpečení potravinami začíná doma.

To je velmi skličující. Soběstačnost je neefektivní a mělké trhy jsou méně stabilní než ty hluboké. A bude hůř. Podle toho, co je v současnosti známo vědcům, změna klimatu pravděpodobně přinese další takové události, jako byla vlna veder v Rusku. Ty zničí úrodu a ceny pak budou ještě méně stabilní. A klimatická změna pravděpodobně povede k posunu modelu výroby, nějaká málo výnosná půda se stane neúrodnou, půda nyní pustá se začne využívat, některé země začnou dovážet víc, jiné vyvážet víc. Uchýlit se k soběstačnosti právě v době, kdy se model výroby může změnit, je politikou vyhladovění sousedů.

Nejlepší cestou k tomu, aby se země dokázaly přizpůsobit šokům a zlomům, by byly hlubší a odolnější trhy. Místo toho jsou stále mělké a zranitelnější. Zvrácení toho trendu je v zájmu všech. Ale jak?

Za prvé by Amerika, Evropa a Japonsko měly omezit ochranu zemědělců, protože by to znamenalo, že přes hranice se dostane více potravin. Tyto argumenty se vznášely už dříve, ale uspěly jen zčásti: nějaké reformy se provedly, ale nebyly dostačující. Změna klimatu a narušené trhy činí tyto argumenty ještě přesvědčivějšími.

Za druhé obchod s potravinami potřebuje nějakou pojistku proti zákazům vývozu. To se může zdát nemožné, protože zemědělství je velkým kamenem úrazu Světové obchodní organizace. Ale Severoamerická dohoda o volném obchodu umožňuje, aby se za obchodní restrikce musely platit pokuty. WTO by měla udělat totéž, protože dovozci mají také oprávněné zájmy.

Za třetí by světu prospělo zavedení globálního systému zásob potravin. Tím by dovážející země měly jistotu, že zásoby se budou moci prodat vždy, když ceny stoupnou, čímž by se zmírnila panika v nakupování a snížil by se tlak na ústup k hospodářské soběstačnosti. John Maynard Keynes něco podobného navrhol po druhé světové válce a ta myšlenka je stále dobrá. A i když je spojena s praktickými problémy, např. kdo by řídil prodej potravin a kdy, není to nepřekonatelné. Takový systém by mohl řídit Světový potravinový program OSN.

Farmáři stejně jako ekologové a vlády často nahlízejí na potravinové trhy s nedůvěrou, což je krátkozraké. Miliarda lidí již hladoví a nakrmit svět je stále těžší. Více potravin potřebuje více

investic, ale investoři potřebují ke svým investicím velké komerční firmy a potřebují i globální trhy. Tyto trhy jsou nedílnou součástí úkolu nakrmit lidstvo a potřebují pomoc, aby fungovaly lépe.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Thomas Ludwig

Der Traum vom eigenen Geld

Sen o vlastních penězích

Handelsblatt, 8.9.2010, Nr. 173, S. 12-13

Evropská daň a evropská půjčka: prezident Evropské komise J.M. Barosso by chtěl reformovat finanční základnu EU, v Evropském parlamentu sice nachází podporu, ve členských zemích však ne.

Konečně mít tak vlastní příjmy - tato myšlenka Barossa pronásleduje a není v Bruselu jediný. Současný systém financování, který spočívá především na příspěvcích jednotlivých států EU, již dle Barossova vyjádření narazil na své hranice. To, že vbrzku má být navržen efektivnější systém, v němž se počítá s vlastními příjmy, oživuje diskuzi o daních a odvodech, které by plynuly rovnou do rozpočtu EU.

K financování velkých projektů infrastruktury Barosso požaduje zavedení půjček na úrovni EU a počítá s pomocí Evropské investiční banky. Půjčky na úrovni EU by např. urychlovaly výstavbu transevropských energetických sítí či realizaci výzkumných projektů a propojení finančních zdrojů by navíc členským zemím šetřilo peníze. Barosso si je ale vědom, že ne všichni budou s jeho plány souhlasit.

Pravdou je, že celá řada členských zemí, mezi nimiž je i Německo, striktně odmítá jak myšlenku evropských půjček, tak evropské daně. Pokud prý si EU přeje zavést novou daň, měla by o ní občany sama přesvědčit (spolkový ministr financí W. Schäuble), přičemž o projektu půjček panuje mínění, že by „Komise neměla neustále předkládat návrhy, které jsou z pohledu členských zemí odtržené od reality“.

Mnozí evropští poslanci sice Barossovy snahy vítají, vyčítají mu ale nedostatečnou schopnost prosadit je na národních úrovních. Žádají po něm, aby ve věci evropské daně konečně vstoupil do boje s národními ministerstvy financí a zdůrazňují význam jasných priorit ve věci: rozpočtu EU, jeho vlastních prostředků či jeho plánování a také budoucí agrární a strukturální politiky.

Doposud je EU financována hlavně z celních příjmů, části DPH a příspěvků členských zemí (příspěvky se na financování rozpočtu EU podílejí 60 procenty). V dobách prázdných státních pokladen však národní vlády bojují o každý cent. Barosso ve své nedávné hodnotící zprávě burcoval, že „pro Evropu nastala hodina pravdy“ a při té příležitosti přednesl hlavní body pro rok 2011. Dosavadní dlouhodobá finanční perioda EU, která je zatím sedmiletá, má být prodloužena na desetiletou (s kontrolou po pěti letech), finanční plánování by tak mělo jasněji korespondovat s mandáty obou orgánů - tedy Evropské komise a Evropského parlamentu.

Nad všemi plánovanými reformami se vznáší hospodářská krize a tak Barosso nabádá, že EU musí prokázat, že je schopná dosáhnout lepšího výsledku než 27 jednotlivých řešení: „buď poplaveme všichni společně, nebo budeme jako jednotlivci upadat“.

Finance EU

Lisabonská smlouva: od té doby, co je platná, panují opakované rozpory ohledně jejího výkladu. Mnohé státy požadují možnost většího rozhodování na národní úrovni, Parlament a Komise však usilují o větší rozhodovací pravomoci pro EU

Šéf Evropské komise: v tomto problematickém vztahu se pohybuje prezident Komise Barosso, plány jeho úřadu zpravidla není možné prosadit bez souhlasu 27 členů EU, současně však Parlament na základě Lisabonské smlouvy získal např. v rozpočtových otázkách větší právo spolurozhodovat

Daně EU: vlastní příjmy zajistí Bruselu větší nezávislost, proto jsou velkým členským zemím trnem v oku

EU-půjčky: takovéto eurobondy by mohly Komisi a tím Evropské unii dopomoci získat vlastní roli na finančních trzích, proto na ně mnohé země EU pohlížejí nevraživě

Zpracovala M. Beránková

Odbor Personální Oddělení Finanční a ekonomické informace

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý, čtvrtek, pátek:

8:30 - 12:00

13:00 - 15:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_info.html

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>